

CRU

Comissió de Recerca i Universitats
Parlament de Catalunya

Sessió 14. Dimarts, 11 de novembre de 2025. XV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Proposta de resolució de condemna de les amenaces i la censura per motius ideològics a la universitat. Tram. 250-00521/15 Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, juntament amb dos altres diputats del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 220, 22).
 2. Proposta de resolució sobre la defensa de la llibertat acadèmica davant l'onada reaccionària global. Tram. 250-00596/15 Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, juntament amb dos altres diputats del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 244, 32; esmenes: BOPC 317, 32).
 3. Proposta de resolució sobre el programa de microcredencials a les universitats. Tram. 250-00645/15 Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 261, 34; esmenes: BOPC 317, 32).
 4. Proposta de resolució sobre l'adopció de criteris històrics objectius en els exàmens d'història de les proves d'accés a la universitat. Tram. 250-00693/15 Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 279, 59).
 5. Proposta de resolució sobre la normalització de l'espanyol a les proves d'accés a la universitat. Tram. 250-00695/15 Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 279, 61).
 6. Proposta de resolució sobre l'ampliació dels contractes predoctorals. Tram. 250-00704/15 Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 285, 21; esmenes: BOPC 317, 33).
 7. Proposta de resolució sobre la implantació d'un programa propi de beques salari per als estudiants del sistema universitari. Tram. 250-00718/15 Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 299, 52).
-

Punt 1 | Debat i votació

Proposta de resolució de condemna de les amenaces i la censura per motius ideològics a la universitat

250-00521/15

PRESENTACIÓ: GP PPC

Reg. 36612 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 06.05.2025

A la Mesa del Parlament

Juan Fernández Benítez, portaveu, Hugo Manchón García, diputat, Míriam Casanova Domènech, diputada del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució de condemna a les amenaces i la censura per motius ideològics a la universitat, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Recerca i Universitats, amb el text següent:

Exposició de motius

La universitat hauria de ser un espai de llibertat, de pluralitat i de respecte, on totes les idees democràtiques puguin expressar-se lliurement sense coaccions ni censura. Aquesta llibertat, tan fonamental en qualsevol societat oberta, lamentablement a Catalunya és vulnerada de manera recurrent.

Els casos d'amenaces, censura i manca de neutralitat institucional a la universitat a Catalunya no són fets aïllats, sinó situacions que, malauradament, s'han anat repetint en el temps en diverses universitats catalanes.

Recentment, a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), s'han produït fets molt greus que no es poden passar per alt. Per una banda, el catedràtic de Dret Internacional Privat, Rafael Arenas, ha estat objecte d'amenaces per la seva defensa de la neutralitat universitària i la llibertat d'expressió. I per una altra, la universitat ha censurat un acte organitzat per l'associació juvenil S'ha Acabat!, una entitat que defensa la Constitució, la llibertat i la convivència democràtica. Alhora, aquests actes antidemocràtics han estat acompanyats per una permissivitat per part de la pròpia universitat, tolerant la presència de pancartes dins dels edificis universitaris que, lluny de fomentar un ambient respectuós, assenyalen, criminalitzen i inciten l'odi contra aquesta associació juvenil amb missatges com ara «*Fora S'ha Acabat! de la Autònoma*».

Aquests fets constitueixen una vulneració múltiple de drets fonamentals: no només es vulnera la llibertat d'expressió i el dret d'associació, sinó que també es produeix una greu limitació de la llibertat de càtedra, impeding que un professor de la pròpia universitat, Rafael Arenas, pogués participar lliurement en un acte d'indubtable contingut acadèmic.

L'educació superior no pot ser instrumentalitzada per imposar una única visió ideològica ni per fustigar aquells que pensen diferent. És inadmissible que es permetin actes de censura i amenaces en universitats públiques que han de formar ciutadans lliures, crítics i compromesos amb la pluralitat democràtica.

Davant aquests preocupants fets, és del tot necessari que el Parlament de Catalunya expressi el seu ferm i clar compromís amb la llibertat, perquè no

hi ha veritable educació sense llibertat, i no hi ha llibertat sense respecte a la diversitat ideològica.

Totes les institucions catalanes tenen el deure de vetllar perquè les universitats siguin veritablement espais oberts, lliures d'amenaques, censures i senyalaments, i per garantir que cap estudiant, professor o associació sigui discriminat per motius polítics.

Avui, més que mai, la defensa de la llibertat a les universitats és també la defensa de la democràcia a Catalunya.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya,

1. Expressa la seva condemna més rotunda i ferma davant les amenaces rebudes pel catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona Rafael Arenas. Així mateix, manifesta el seu rebuig més enèrgic a la censura que pateix l'associació juvenil S'ha Acabat! a la Universitat Autònoma de Barcelona, i expressa la seva solidaritat amb totes aquelles persones i entitats que defensen la llibertat i la pluralitat democràtica dins de les universitats.
2. Denuncia la manca de neutralitat que existeix a les universitats públiques catalanes i expressa l'obligació del Govern a garantir que els espais universitaris estiguin lliures de coaccions ideològiques, assegurant que cap estudiant, professor o associació sigui discriminat ni assenyalat per les seves idees.
3. Insta el Govern a:
 - a) Condemnar públicament les amenaces rebudes pel catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona Rafael Arenas, així com la censura que pateix l'associació juvenil S'ha Acabat! a la Universitat Autònoma de Barcelona.
 - b) Adoptar immediatament les mesures efectives per preservar la neutralitat política a les universitats públiques i a garantir plenament els drets fonamentals de llibertat d'expressió, associació, càtedra i seguretat dins dels campus universitaris catalans.

Palau del Parlament, 28 d'abril de 2025

Juan Fernández Benítez, portaveu; Hugo Manchón García, Míriam Casanova Domènech, diputats, GP PPC

Punt 2 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la defensa de la llibertat acadèmica davant l'onada reaccionària global

250-00596/15

PRESENTACIÓ: GP ERC

Reg. 41261 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 03.06.2025

A la Mesa del Parlament

Ester Capella i Farré, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Mar Besses Casanovas, portaveu a la Comissió de Recerca i Universitats del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Tània Verge Mestre, diputada del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució en defensa de la llibertat acadèmica davant l'onada reaccionària global, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Recerca i Universitats, amb el text següent:

Exposició de motius

Les universitats són bastions de pensament crític i coneixement. Per aquest motiu, és cabdal protegir la llibertat acadèmica. Tanmateix, en els darrers anys, hem assistit a un increment alarmant dels atacs contra aquestes institucions, especialment en contextos polítics marcats per l'auge de l'extrema dreta, conflictes armats o crisis humanitàries. És el cas dels Estats Units sota l'administració de Donald Trump, on s'estan impulsant mesures que limiten la llibertat d'expressió a les universitats, eliminen les polítiques d'igualtat i diversitat, retallen el finançament a la recerca i persegueixen el personal docent i investigador. També va ser el cas de les universitats públiques i les agències de recerca brasileres sota la presidència del país de Jair Bolsonaro, quan van veure els seus pressupostos substancialment retallats, sobretot en els àmbits de les ciències humanes i socials.

Aquestes dinàmiques no són aïllades. Formen part d'un patró global que busca imposar una visió autoritària i censoradora en l'àmbit acadèmic, i que té conseqüències greus arreu del món. Trump no és el primer dirigent de l'extrema dreta que vol limitar la llibertat acadèmica. Hi ha precedents, com el del govern de Viktor Orban a Hongria, que va forçar a la Central European University (CEU) a relocalitzar-se de Budapest a Viena, o el cas d'alguns estats dels EUA que, en els darrers anys, han aprovat lleis que restringeixen l'oferta de cursos universitaris sobre gènere, raça o sexualitat. Aquestes exemples posen en evidència la necessitat d'assegurar una veritable solidaritat global i no una mirada molt limitada geopolíticament.

Aquest context ens interpel·la com a país compromès amb la llibertat acadèmica, els drets humans, les polítiques d'igualtat i amb la recerca científica com a motor de transformació. Per això, cal una resposta clara i estructural que no només doni suport a estudiants, acadèmics i acadèmiques perseguits

arreu del món, sinó que també reforci el sistema universitari català en la seva dimensió pública, equitativa i compromesa amb l'excel·lència.

Això implica una oportunitat per enfortir l'àmbit acadèmic a casa nostra, atraient nou talent i assegurant que s'integra amb el que ja hi ha al sistema universitari català, assegurant un espai universitari i de recerca més punter, però també més just i equitatiu i que preservi la cohesió dins els equips de recerca i docència.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- 1) Desenvolupar un programa ambiciós d'acollida acadèmica a investigadors i investigadores procedents de contextos de conflicte armat, repressió o persecució política, incloent la repressió per motius polítics, ètnicoracials, de gènere, d'orientació sexual o identitat de gènere, així com de llibertat acadèmica, no només dels EUA sinó també d'altres contextos.
- 2) Establir, en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya, un protocol d'actuació davant l'esclat de conflictes armats o de persecucions o detencions per raons polítiques i de vulneració de la llibertat acadèmica d'estudiants, personal docent i investigador o personal tècnic, de gestió, administració i serveis adscrit a les universitats i centres de recerca del sistema català, incloent el suport jurídic, si escau, o el suport econòmic perquè es puguin completar els estudis.
- 3) Implementar mesures per evitar la dualització del sistema universitari català, entre una elit acadèmica internacional i una majoria de personal acadèmic amb unes condicions laborals i salarials molt pitjors, i per a fer-ho, cal garantir que:
 - a. L'atracció d'investigadores i investigadors reforça el sistema universitari català en la seva dimensió pública, equitativa i compromesa amb l'excel·lència.
 - b. S'elabori un pla de convergència perquè les condicions laborals (salaris, càrregues docents i de gestió, recursos per a la recerca) de les persones contractades amb aquest programa siguin equiparables, a mitjà termini, a les del personal docent i investigador (PDI) que ja forma part del sistema català.
 - c. Facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana de les persones contractades i establir un termini per a acreditar el seu coneixement, equivalent a l'exigit per a la promoció en el cas de les persones que ja treballen al sistema català.
 - d. D'igual manera, garantir que els processos d'estabilització adreçats a programes que atreuen a investigadores i investigadors internacionals de forma temporal, incorporin criteris equivalents als exigits a les persones que ja treballen al sistema català, incloent aquells que fan referència al coneixement del català.
 - e. Aquests programes s'orientin a la protecció de la llibertat acadèmica, els drets humans, les polítiques d'igualtat i la recerca científica, beneficiant a investigadores i investigadors.
 - f. Els recursos destinats a programes d'acollida no suposin una reducció ni una desviació del finançament ordinari destinat a la recerca i a les universitats públiques del país.

g. Es publiquin de manera transparent els criteris de selecció, les condicions contractuals i les avaluacions del programa.

h. S'incorporin criteris de paritat, interseccionalitat i equitat en la selecció i avaluació de les persones contractades, per evitar la reproducció de desigualtats en l'accés a oportunitats acadèmiques.

4) Elaborar, en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya, un protocol d'actuació per a la defensa de grups de recerca, personal docent i investigador, així com estudiants de doctorat, adscrits al sistema universitari i de recerca de Catalunya, que es vegin assetjats, amenaçats o difamats, incloent actuacions judicials i violències digitals a través de les xarxes socials, per l'extrema dreta i pels grups anti-gènere i anti-drets.

Palau del Parlament, 27 de maig de 2025

Ester Capella i Farré, portaveu; Mar Besses Casanovas, portaveu a la CRU; Tània Verge Mestre, diputada, GP ERC

ESMENES PRESENTADES

Reg. 46959 / Admissió a tràmit: Mesa de la CRU, 01.10.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 46959)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

*De modificació i **addició** al punt 1*

1. ***Donar suport a l'impuls i la consolidació de programes*** d'acollida acadèmica a alumnat investigadors i investigadores procedents de contextos de conflicte armat, repressió o persecució política, incloent la repressió per motius polítics, ètnico-racials, de gènere, d'orientació sexual o identitat de gènere, així com de llibertat acadèmica, no només dels EUA sinó també d'altres contextos ***en el marc del sistema universitari català i de recerca català.***

Esmena 2

GP Socialistes i Units per Avançar (2)

*De modificació, ~~supressió~~ i **addició** al punt 3.b*

3.b. ***Es garanteixi que les condicions laborals (salari, càrregues docent i de gestió, recursos per a la recerca) de les persones contractades amb aquest programa dins de la modalitat Serra Húnter siguin equiparables, a mitjà termini, a les del personal docent i investigador (PDI) que ja forma part del sistema català.***

Punt 3 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre el programa de microcredencials a les universitats

250-00645/15

PRESENTACIÓ: GP PPC

Reg. 44333 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 25.06.2025

A la Mesa del Parlament

Juan Fernández Benítez, portaveu, Míriam Casanova Domènech, diputada del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre el programa de microcredencials a les universitats catalanes, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Recerca i Universitats, amb el text següent:

Exposició de motius

Catalunya disposa d'un innovador programa de formació continuada anomenat Microcred.Cat, impulsat pel Departament de Recerca i Universitats i cofinançat amb fons NextGenerationEU, per oferir formació en petits crèdits (fins a 15 ECTS) alineats amb les necessitats del mercat laboral i dirigits a persones adultes.

Aquest model flexible i modular permet que ciutadans amb diversos graus formatius puguin adquirir continguts especialitzats d'una manera àgil, sense haver de cursar formacions llargues. El programa respon també a les recomanacions internacionals sobre educació continuada i la necessitat de vincular la formació superior amb les demandes dels sectors productius i socials.

El programa ha generat ja una oferta inicial. Diverses universitats catalanes, com la UB, la UAB, la UPC i la UOC, han desenvolupat microcredencials en àmbits professionals concrets com la logística, la gestió de subvencions, l'agroalimentació o la fiscalitat municipal.

El model aporta avantatges múltiples: millora l'ocupabilitat i capacitat de reorientació professional, reforça el rol de les universitats com a agents clau de formació al llarg de la vida, enforteix la col·laboració entre universitats i sectors professionals i respon de forma àgil als canvis tecnològics i socials.

Tanmateix, encara existeix marge de millora. Ara com ara, el desplegament entre les diferents universitats i la implicació de centres de recerca és heterogènia, i cal una major coordinació per consolidar la qualitat, la cobertura territorial i l'especialització tecnològica.

En aquest sentit, la inclusió dels centres de recerca al programa Microcred.Cat permetria oferir formacions en àmbits especialitzats i avançats: intel·ligència artificial, nanotecnologia, ciberseguretat, energia renovable, entre d'altres. Aquesta ampliació reforçaria el vincle entre R+D+I i mercat laboral, incrementant l'impacte econòmic i social de la recerca universitària.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Reforçar i coordinar el programa de microcredencials «Microcred.Cat» amb les universitats catalanes, promovent formacions curtes, vinculades a les necessitats del mercat laboral i orientades a persones treballadores en actiu, reforçant així el paper de les universitats com a institucions de formació contínua i agents de transferència de coneixement.
2. Incloure els centres de recerca en el programa de microcredencials, de manera que puguin oferir formació especialitzada en tecnologies avançades amb alt valor estratègic.

Palau del Parlament, 18 de juny de 2025

Juan Fernández Benítez, portaveu; Míriam Casanova Domènech, diputada, GP PPC

ESMENES PRESENTADES

Reg. 50954; 51606 / Admissió a tràmit: Mesa de la CRU, 01.10.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 50954)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De *modificació* del punt 1

1. *Continuar impulsant i desplegant* el programa de microcredencials «Microcred.Cat» amb les universitats catalanes, promovent formacions curtes, vinculades a les necessitats del mercat laboral i orientades a persones treballadores en actiu, reforçant així el paper de les universitats com a institucions de formació contínua i agents de transferència de coneixement.

Esmena 2

GP Socialistes i Units per Avançar (2)

~~De supressió del punt 2~~

- ~~2. Incloure els centres de recerca en el programa de microcredencials, de manera que puguin oferir formació especialitzada en tecnologies avançades amb alt valor estratègic.~~

Esmena 3

GP Socialistes i Units per Avançar (3)

D'addició d'un nou punt 2

- 2. Fomentar la col·laboració entre universitats i centres de recerca per crear i impartir continguts d'alt valor estratègic, sempre dins del marc legal i presupostari del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència -PRTR-.*

GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS (REG. 51606)

Esmena 1

GP de Junts (1)

D'addició d'un nou punt

3. Establir un pla específic per a desenvolupar aquest programa a totes les universitats atenent les demandes del sector productiu i social de tot el territori.

Punt 4 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre l'adopció de criteris històrics objectius en els exàmens d'història de les proves d'accés a la universitat

250-00693/15

PRESENTACIÓ: GP VOX

Reg. 47048 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 15.07.2025

A la Mesa del Parlament

Joan Garriga Doménech, portavoz del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Júlia Calvet Puig, diputada del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, de acuerdo con lo establecido por los artículos 167 y 168 del Reglamento del Parlamento, presentan la Propuesta de resolución para la adopción de criterios históricos objetivos en los exámenes de historia de las PAU, para que sea sustanciada ante la Comissió de Recerca i Universitats, con el siguiente texto:

Exposición de motivos

La convocatoria ordinaria de las Pruebas de Acceso a la Universidad (PAU) de 2025 en Cataluña ha vuelto a poner en evidencia el uso ideológico del sistema educativo por parte del Govern de la Generalitat. En concreto, el examen de Historia ha sido diseñado y corregido conforme a parámetros claramente sectarios, tendenciosos y contrarios al rigor académico, vulnerando de manera flagrante el principio de objetividad que debe regir cualquier evaluación pública.

Entre los aspectos más graves detectados se encuentran:

- La redacción de preguntas que imponen valoraciones ideológicas al alumnado, sustituyendo el análisis de contenidos históricos por juicios subjetivos alineados con la visión política del separatismo catalán y la izquierda radical.
- El uso de expresiones como «avances durante la Segunda República» y «retroceso durante la dictadura franquista», presentadas como verdades absolutas, sin margen para el análisis crítico o el contraste objetivo.
- El tratamiento de temas como el papel de la Iglesia, el catalanismo o los derechos de la mujer, abordados únicamente desde una óptica demonizadora, anticatólica y antiinstitucional, negando cualquier otra interpretación legítima del pasado.
- Criterios de corrección que penalizan a los alumnos que ofrecen respuestas fundamentadas, pero políticamente divergentes, mientras premian aquellas que repiten el discurso ideológico que el Govern de la Generalitat impone como únicamente correcto.

Este uso del examen como herramienta de adoctrinamiento no solo representa el desprecio al principio de neutralidad ideológica en la enseñanza, sino que atenta contra la libertad de pensamiento y la igualdad de oportunidades de los estudiantes catalanes, que deben responder a un marco mental impuesto si desean alcanzar la máxima puntuación.

Por todo ello, el Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña presenta la siguiente:

Propuesta de resolución

El Parlament de Catalunya insta al Gobierno a:

Primero. Garantizar, de cara a las pruebas de acceso a la universidad del curso 2025-2026 que las preguntas de los exámenes oficiales, especialmente en materias como Historia, se formulen de manera neutral, objetiva y con el rigor académico exigible, evitando cualquier expresión que presuponga juicios de valor, perspectivas políticas cerradas o interpretaciones ideológicas impuestas.

Segundo. Velar porque el sistema educativo catalán no sea utilizado como instrumento de propaganda contra la unidad de España, la religión católica u otros pilares fundamentales de nuestra identidad nacional, y se prohíba el uso de las pruebas de acceso a la universidad como herramienta de adoctrinamiento político o sectario.

Tercero. Incluir mecanismos para asegurar que los alumnos no sean penalizados por responder desde planteamientos históricos alternativos, siempre que estén razonados y fundamentados, respetando así la libertad de pensamiento y el principio de igualdad.

Cuarto. Prohibir expresamente la inclusión de contenidos con carga ideológica en los exámenes de materias como Historia, Filosofía o Lengua, asegurando su revisión previa.

Quinto. Establecer un sistema de responsabilidad y sanción para aquellos docentes, correctores o responsables institucionales que promuevan o validen el adoctrinamiento ideológico en las pruebas de acceso a la universidad.

Sexto. Asegurar la transparencia en la elaboración y corrección de los exámenes de las PAU, con participación de expertos independientes y representación de todos los enfoques historiográficos reconocidos.

Palacio del Parlament, 8 de julio de 2025

Joan Garriga Doménech, portavoz; Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto;
Júlia Calvet Puig, diputada, GP VOX

Punt 5 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre la normalització de l'espanyol a les proves d'accés a la universitat

250-00695/15

PRESENTACIÓ: GP VOX

Reg. 47050 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 15.07.2025

A la Mesa del Parlament

Joan Garriga Doménech, portavoz del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Júlia Calvet Puig, diputada del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, de acuerdo con lo establecido por los artículos 167 y 168 del Reglamento del Parlamento, presentan la Propuesta de resolución para la normalización del español en las Pruebas de Acceso a la Universidad (PAU), para que sea sustanciada ante la Comissió de Recerca i Universitats, con el siguiente texto:

Exposición de motivos

Durante la convocatoria ordinaria de la PAU (Proves d'Accés a la Universitat) de 2025 en Cataluña, se ha constatado una nueva muestra de discriminación lingüística institucionalizada por parte del Govern de la Generalitat. En concreto, se ha detectado que los alumnos que solicitan realizar sus exámenes en lengua española –una de las dos lenguas oficiales en Cataluña– son registrados en un documento denominado «hoja de incidencias», en la misma categoría que los «alumnos no presentados» o las «incidencias horarias».

Este tratamiento del español como si fuera una anomalía o un problema administrativo, y no como un derecho lingüístico plenamente vigente en todo el territorio nacional, constituye una práctica excluyente, una estigmatización del uso del español y una violación flagrante del principio de igualdad lingüística garantizado por el ordenamiento jurídico español.

Resulta todavía más grave que esta hoja recoja únicamente una columna para contabilizar exámenes realizados en español, sin hacerlo de igual forma para los realizados en catalán. Este detalle revela que se considera el catalán como única lengua normalizada, y el español como un elemento excepcional.

Esta práctica vulnera los derechos de los estudiantes en Cataluña, genera un entorno de presión institucional para disuadir la libre elección del español como lengua de examen, y perpetúa una política educativa profundamente ideologizada, que ataca la neutralidad que debe imperar en el sistema educativo público.

En este sentido, se considera urgente que el Parlamento de Cataluña adopte medidas para garantizar no solo el reconocimiento formal, sino la igualdad real y efectiva del español respecto al catalán, así como el establecimiento de un sistema de control y responsabilidad para los funcionarios y docentes que obstaculicen este derecho.

Por todo ello, el Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña presenta la siguiente:

Propuesta de resolución

El Parlament de Catalunya insta al Gobierno a:

Primero. Eliminar de forma inmediata la práctica de registrar como «incidencia» la solicitud de realizar exámenes de la PAU en lengua española, reconociendo esta elección como un derecho legítimo, ordinario y constitucional.

Segundo. Establecer mecanismos claros y accesibles para que todos los alumnos puedan optar libremente por realizar sus exámenes en cualquiera de las dos lenguas oficiales –español o catalán– sin necesidad de justificación alguna y sin ser objeto de ningún tipo de seguimiento, presión o anotación diferenciadora.

Tercero. Garantizar la igualdad de trato y condiciones entre el español y el catalán en todos los procedimientos, documentos y prácticas educativas relacionadas con las pruebas de acceso a la universidad, eliminando cualquier elemento que favorezca una lengua sobre otra.

Cuarto. Crear un sistema de seguimiento y control que supervise que todos los centros educativos, tribunales y responsables de la PAU respetan los derechos lingüísticos de los alumnos en igualdad de condiciones.

Quinto. Establecer un régimen sancionador aplicable a docentes, examinadores, correctores o responsables de centros que impidan, limiten o desincentiven directa o indirectamente el uso del español como lengua de examen, ya sea mediante omisiones, presión ideológica o trato desigual.

Palacio del Parlament, 8 de julio de 2025

Joan Garriga Doménech, portavoz; Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto;
Júlia Calvet Puig, diputada, GP VOX

Punt 6 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre l'ampliació dels contractes predoctorals

250-00704/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS

Reg. 48582 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 22.07.2025

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, Judith Toronjo i Nofuentes, portaveu a la Comissió de Recerca i Universitats del Grup Parlamentari de Junts, Irene Negre i Estorach, diputada del Grup Parlamentari de Junts, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre l'ampliació dels contractes predoctorals, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Recerca i Universitats, amb el text següent:

Exposició de motius

El sistema universitari i de recerca català s'ha consolidat com un dels motors d'excel·lència científica del sud d'Europa. Un ecosistema d'innovació i coneixement que sorgeix, en bona part, del talent dels joves investigadors que desenvolupen les seves tesis doctorals a les nostres universitats i centres de recerca, però tanmateix de la captació de talent del sistema universitari català com a referent.

En aquest sentit, la majoria de contractes predoctorals tenen una durada de tres anys, tant en les convocatòries pròpies de la Generalitat (FI) com en les estatals (FPU i FPI). Aquesta durada s'ha demostrat insuficient per completar amb garanties una tesi doctoral de qualitat, tant en determinats àmbits científics on els processos d'experimentació, validació i publicació requereixen períodes més llargs com en els de les humanitats i les ciències socials, on els temps de recerca arxivística i bibliogràfica, treball de camp, anàlisi crítica i escriptura són particularment exigents.

Actualment el tant per cent de doctorands que aconsegueix defensar la seva tesi dins del període de tres anys és molt baix, malgrat l'AQU a Catalunya no ha aportat dades actualitzades dels darrers anys. Tanmateix, a nivell comparat, les principals potències científiques europees, ja han implementat models de contractació predoctoral de quatre anys. Reconeixent, per tant, que aquesta és la durada òptima per desenvolupar una tesi d'alt impacte.

Per tot l'exposat, l'ampliació a quatre anys dels contractes predoctorals permetria millorar la qualitat de les tesis doctorals, potenciant la recerca i la publicació d'articles científics; reduir la precarietat laboral dels joves investigadors; incrementar la competitivitat internacional del sistema català de recerca i fomentar la retenció i atracció de talent científic al sistema universitari català.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Garantir l'aplicació immediata del quart any de contracte predoctoral, amb caràcter retroactiu, per als doctorands que actualment es trobin en el tercer any de la seva tesi, corresponents a les convocatòries compreses entre els anys 2022 i 2025, mesura que s'haurà d'articular mitjançant la creació d'un fons d'emergència específic.
2. Ampliar a partir del curs 2026-2027 a quatre anys la durada dels contractes predoctorals en les convocatòries de Formació d'Investigadors (FI) així com altres programes propis promoguts pel mateix Govern de la Generalitat, tot evitant la incertesa que es dona en les pròrrogues anuals.
3. Garantir pressupostàriament a partir del curs 2026-2027 el quart any dels programes predoctorals de Formació d'Investigadors (FI) i altres propis del mateix Govern de la Generalitat.
4. Instar al Govern de l'Estat a l'ampliació dels quatre anys dels contractes predoctorals en els programes Formació de Personal Investigador (FPI) i Formació de Professorat Universitari (FPU) que portin a terme la seva activitat a Catalunya.

Palau del Parlament, 16 de juliol de 2025

Mònica Sales de la Cruz, portaveu; Judith Toronjo i Nofuentes, portaveu a la CRU; Irene Negre i Estorach, diputada, GP Junts

ESMENES PRESENTADES

Reg. 56123 / Admissió a tràmit: Mesa de la CRU, 01.10.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 56123)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De *modificació* del punt 1

1. Garantir l'aplicació del quart any de contracte predoctoral, amb caràcter retroactiu *en el moment en què hi hagi la disponibilitat pressupostària necessària*.

Esmena 2

GP Socialistes i Units per Avançar (2)

~~De supressió del punt 2~~

- ~~2. Ampliar a partir del curs 2026-2027 a quatre anys la durada dels contractes predoctorals en les convocatòries de Formació d'Investigadors (FI) així com altres programes propis promoguts pel mateix Govern de la Generalitat, tot evitant la incertesa que es dona en les pròrrogues anuals.~~

Esmena 3

GP Socialistes i Units per Avançar (3)

De *modificació* del punt 3

3. Garantir que el quart any s'aplicarà a tots els contractes que siguin responsabilitat de l'Administració de la Generalitat a través de les convocatòries que gestiona AGAUR i s'aplicarà de manera retroactiva, des dels que comencin el seu primer any fins als que hagin de veure allargat el seu tercer any vigent en un quart any.

Esmena 4

GP Socialistes i Units per Avançar (4)

~~De supressió del punt 4~~

~~4. Instar al Govern de l'Estat a l'ampliació dels quatre anys dels contractes predoctorals en els programes Formació de Personal Investigador (FPI) i Formació de Professorat Universitari (FPU) que portin a terme la seva activitat a Catalunya.~~

Punt 7 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre la implantació d'un programa propi de beques salari per als estudiants del sistema universitari

250-00718/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS

Reg. 50662 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 09.09.2025

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, Judith Toronjo i Nofuentes, portaveu a la Comissió de Recerca i Universitats del Grup Parlamentari de Junts, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre la implementació d'un programa de beques salari propi pel Sistema Universitari de Catalunya, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Recerca i Universitats, amb el text següent:

Exposició de motius

L'educació universitària té un paper nuclear en l'estratègia de desenvolupament de totes les societats avançades. Per tant, les universitats han de tenir assegurada la seva autonomia financera mitjançant la combinació d'un adequat sistema de finançament i d'uns ingressos per la prestació del servei, tenint en compte l'equitat en l'accés per continuar actuant com a institucions generadores d'oportunitats i d'ascensor social.

És en aquest sentit que cal posar en valor la modificació de la Llei d'Universitats de Catalunya amb l'equiparació del preu dels graus i equivalència per experimentalitat. És a dir, que costi el mateix a un jove estudiar medicina que estudiar filosofia. El que ens situaria aproximadament en 17 euros el crèdit. Però recollint també per llei l'equiparació del preu de màsters oficials habilitants al de graus.

Tanmateix, encara persisteixen barreres econòmiques que impedeixen que molts estudiants puguin accedir o completar els seus estudis universitaris, especialment aquells en situació de vulnerabilitat econòmica o social. El sistema actual de beques i ajuts als estudiants universitaris no garanteix plenament la igualtat d'oportunitats ni cobreix les necessitats reals. Molts joves es veuen obligats a compatibilitzar estudis amb feines precàries que dificulten el seu rendiment acadèmic o provoquen l'abandonament dels estudis superiors per motius econòmics.

És en aquest sentit que cal recordar com l'Estat, malgrat les múltiples sentències del Tribunal Constitucional, continua sense fer efectiu el traspàs de les beques i els fons associats a Catalunya, reconegut des de fa més de 20 anys, fet que limita la capacitat de la Generalitat per desenvolupar polítiques pròpies en aquest àmbit d'actuació.

Davant d'aquesta situació, esdevé necessari que Catalunya desenvolupi un programa propi de beques salari que garanteixi als estudiants amb dificultats econòmiques no només la gratuïtat dels estudis, sinó també un suport eco-

nòmic suficient per cobrir les seves necessitats bàsiques durant el període formatiu, permetent-los dedicar-se plenament a la seva formació acadèmica.

Cal abordar, juntament amb el traspàs efectiu de la gestió de les beques, la redefinició del finançament amb un sistema complet d'equitat que permeti l'establiment d'una finestra única de tramitació de beques i ajuts des de l'AGAUR per tal de facilitar-ne els tràmits i les gestions.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Continuar exigint al Govern de l'Estat el traspàs efectiu i integral de les competències, amb els fons corresponents a beques i ajuts a l'estudi així com la seva gestió, en compliment de les sentències del Tribunal Constitucional.
2. Dissenyar i implementar, abans de l'inici del curs 2026-2027, un programa propi de beques salari per a estudiants universitaris de Catalunya que es trobin en situació de vulnerabilitat econòmica o social, amb l'objectiu de garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés i continuïtat als estudis superiors, basat en criteris de renda familiar i d'equitat territorial.
3. Dotar aquest programa propi de beques salari amb recursos econòmics suficients als Pressupostos de la Generalitat per a l'any 2026, assegurant que les quanties de les beques permetin als estudiants cobrir tant els costos acadèmics com les necessitats bàsiques durant el període formatiu, així com potenciar les beques per mèrit acadèmic.
4. Establir un sistema de seguiment i acompanyament acadèmic per als beneficiaris d'aquestes beques salari, amb l'objectiu de maximitzar les seves possibilitats d'èxit acadèmic i la seva posterior inserció laboral.
5. Establir convenis de col·laboració amb el teixit empresarial català per complementar el programa amb pràctiques remunerades i programes d'inserció laboral que garanteixin l'ocupabilitat dels estudiants un cop finalitzats els seus estudis.
6. Implantar un mecanisme de finestra única en la seva tramitació per part de l'Agència de Gestió d'Ajudes Universitàries i de Recerca (AGAUR).

Palau del Parlament, 29 de juliol de 2025

Mònica Sales de la Cruz, portaveu; Judith Toronjo i Nofuentes, portaveu a la CRU, GP Junts
